

izbaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljaliti pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9.

Za oglaševanje

se plačuje od četverostolpne peti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

St. 44.

V Gorici, v soboto dne 7. junija 1913.

Leto XIV.

Liberalne skrbi za deželo.

Naravnost značilno je, da je začela »Soča« sedaj pred volitvami skrbeti za blaginjo naše goriške dežele. Pred volitvami, pravimo, kajti drugače navadno gospodje okoli »Soče« in drugi dobri gospodarji liberalne stranke niso vtegnili misliti nikoli na kako gospodarstvo, kakor kažejo njih razdrte in polomljene finance, ki jih še pes več ne povoha. Sedaj so začeli nenkrat stari gospodarski talenti zopet čutiti svojo moč in prišli so na dan v podobi že starih čuda umetanih člankov, ki naj liberalne »volilce« bržkone navdušijo za to, da se deželno gospodarstvo reformira.

Na trditve, kakor jih ima zopet »Soča« smo že večkrat odgovorili in tudi pojasnili, kje tiči resnica. »Soča« ne bo s svojim zavijanjem nikomur dopovedovala stvari, ki niso res in se niso zgodile. V danih razmerah je naše deželno gospodarstvo še uzorno proti drugim deželam.

Zakaj gospodje pri »Soči« ne pogledajo nekoliko na češke finance. Češka dežela je pač najbogatejša v naši državi in vendar je prišla prav do roba propada. In tam vladajo naprednjaki, liberalci, ki so na vsak način zmognejši ljudje, kakor misli »Soča«. Koliko se je storilo v prilog gospodarstva vseh panog, koliko za obrt, koliko za šolstvo itd., o tem gospodje reformatorji pri »Soči« prav previdno molče.

Njim očitno ni mar za resnico, ampak za beganje ljudstva. Prepereli liberalna šara hoče še priti vsaj za hip na površje preden vtone popolnoma v morje. Toda zdi se nam, da tudi ta manever ne bo liberalne stranke več rešil. Sicer nekateri na vse kripnje trdijo, da oni niso več naprednjaki, da to je bilo itd. Resnica pa je vendar, da je to novorojeno politično dete na Goriškem pristni potomec stare liberalne stranke, ki ni sedaj izgubila prav nič svojega liberalnega duha. Taki so kot so bili, le ime so si nadeli drugo. To dejstvo je važno, ker ti gospodje hočejo utajiti ne le politično zvezo, ampak tudi gospodarsko s prejšnjo liberalno stranko. Toda to absolutno ne gre, kajti le ime na zunaj je sedaj drugo, bistvo teh liberalnih fragmentov je pa ostalo kakoršno je bilo.

Gospodarska zveza in sorodnost z liberalno stranko na Goriškem je marsikomu prav neprijetna, to radi verujemo, a vse to nič ne pomaga. Vsi prav natančno vemo, kako izborna so gospodarili ti gospodje z narodnim denarjem pri »Mizarski zadrugi«, ki so jo tako povzdignili, da je šla v — zrak. Ker so hoteli biti temeljiti, so začeli drugod z istim vspehom. »Jelena« so pobili do smrti in z njim so padli tudi razni gonjači.

Hotel »Südbahn« je bil goriškim Slovencem na vsak način potreben, vsaj tako so sklenili gospodje okoli »Soče«, ki so takrat nosili liberalni zvoznec na vratu. Ta slavn »Südbahn« nam je škodoval toliko, da bomo čutili še leta in leta. Vrhunec gospodarskega dela, dela za zatiran narod je bila pa »Trgovsko-obrtna zadruga«, kjer se je gospodarilo bolj izgledno, da so tudi drugi videli, kako se dela. Liberalni gospodarski sistem je imel velik delokrog.

so se pokazali njegovi gnjili sadovi, kar bo gotovo razveselilo vse one poslušnike, ki bodo morali plačevati povišane šolske doklade.

To so približno »vspehi« liberalnega gospodarstva, ki nas je osrečevalo na Goriškem zadnja leta. Toliko gorja in bede med ljudstvom, kakor sti jo napravili »Obrtni« in »Mizarska zadruga« napravi k večjemu toča, ko pobije vinogradne gorice. In ti »gospodarji« so še tako predrzni, da hočejo sedaj gospodariti celi deželi, ti »gospodarji« so sedaj tako nesramni, da si upajo udariti po deželnem gospodarstvu, ki bi bilo lahko zanje uzorno.

Podpore, ki jih dobijo naše občine, naši kmetovalci, naši živinorejci itd. od dežele, to je vse nič tem liberalnim »gospodarjem«. Tam so bili navajeni mešati kar po tisočakih in še več, stotak to je zanje malenkost. Radi bi vedeli, kako bi odgovorili liberalni »gospodarji« na to le vprašanje: Ali ima naša dežela več koristi od deželnega odbora — ki po trditvah liberalne gospode ni storil nič za naše ljudstvo, ali pa so več koristili liberalni piruli, ki so bili po ravno istih trditvah za naš narod največjega gospodarskega pomena.

Nam ni treba o tem nikake obširne debate, prvi pameten človek nam bo lahko to odgovoril, kajti tudi naše preprosto ljudstvo ni več tako neumno, kakor bi radi to liberalni gospodarski talenti, ki hočejo govoriti o deželnih financah, a svojih lastnih niso znali urediti. Pravi tepec mora biti oni, ki jim gre na ta lim. Če drugega ne, številke ljudje pač poznajo!

Sicer se nam zdi, da »Soča« tudi med svojimi najožjimi pristaši ne bo dosegla zaželenega vspeha, kajti od daleč že bobni biričev boben in marsikatera kravica bo šla na dražbo. Ta »gospodarski« sistem se je res tako obnesel, da smo preskrbljeni za leta. »Sočini« dolgi članki pač ne bodo nikdar izbrisali računov po zemljiških knjigah, ki so jih zakrivali napredni gospodarji. Še deželno upravo jim dajmo sedaj v roke in v par letih bode že celo Goriško na dražbi. Ni treba liberalnim gospodom posebnih priporočil za volitve, vsak naj prinese s seboj potrdilo, da je bil upravičen ali načelnik »Obrtne zadruge« in gotovo bo »izvoljen«. »Gospodarske« talente te vrste je treba varovati, če ne drugače — vsaj med staro šaro.

Ogrsko blafo.

Zdi se v zadnjem času, kakor bi nas bil Bog prav v resnici čisto pozabil. — Komaj in komaj smo se izmotali iz balkanske afere, ki je pomenila za našo diplomacijo črto čez vse njene račune, in že smo padli v drugo brezno in naša vojaška moč in sila je dobila radi Redlovega izdajstva veliko breco; no, in ker gre do tretjega rado, so pripomogli še mažarski politični krogi za tretji škandal, ki je v resnici tudi unicum v tem oziru.

Da na Ogrskem že dolgo ni bilo vse v redu, to je bilo temu in onemu jasno. Toda kaj pomaga pisariti in pisariti, ako pa je riba smrdeča prav pri ministerski glavi. Stokrat in stokrat se je že pisalo in govorilo o raznih krivicah, ki se gode na Ogrskem nemažarskim narodom; neštetočkrat so razni listi opozarjali jav-

godili kar trumoma v blaženi Ogrski, a vse je bilo zastoni. Mažarski magnatje so delali, kar so hoteli, ker so jih ščitili veliki gospodje kot so n. pr. Khuen, Tisza sedanji ministerski predsednik Lukacs. Kaj vse je zakrivila ta trojica n. bogemu ljudstvu, to se bo težko dalo kdaj jasno dognati, ker ti gospodje znajo rabiti svojo oblast na uprav umetne načine. Noben spak jim ne more do živega.

Nismo sicer prijatelji Mažarov, a ljudstvo po vaseh je uredno usmiljenja, ker mora delati vse na oster magnatski komando. Na Ogrskem nima besede narod, ampak par magnatov, ki davijo in zatirajo vse, kar se jim ne vda zlepa in zlahka. Pri volitvah stoje po vaseh biriči in pandurji in kdor ne voli tako kakor rabijo velikaši, ta ima opraviti z vojaško silo. To ni šala! In pri vsem tem so ti gospodje še tako nesramni, da trčijo v svet, kako se razvija pri njih kultura, kako napreduje ljudsko blagostanje in podobne fraze, ki seveda niso niti v sanjah resnične.

Vrhunec vsega tega grdega in nepostavnega početja je pa dosegla ravno končana sodna afera med ministerskim predsednikom Lukacsom in pa bivšim državnim tajnikom Desy-jem, ki je očital Lukacu sleparijo in ga imenoval največjega panamista, po znanem panamskem škandalu v Ameriki.

Da je imel Lukacs kot vpliven gospod večkrat svoje roke v raznih ne posebno častnih aferah, si je mislil že marsikdo, a očitati se mu tega ni upal. Iz političnih sporov so počasi prišli tudi bolj osebni in nazadnje je počilo: Desy je zabrusil ministerskemu predsedniku v obraz sleparstvo, goljufijo. Prva instanca je to stvar izpeljala ugodno za Lukacsa, pri drugi pa je vendar obveljala pravica. Desy je nastopil obširen dokaz resnice za svoje trditve in pojasnil temeljito vso to prav blatno in umazano afero. Dokazal je, da je res imel Lukacs svoje prste vmes, ko se je porabilo iz ogrske banke 4.800.000 K za zadnje volitve, ki so seveda izpadle za Lukacsa ugodno. Desy je dokazal, da se vsa sedanja parlamentarna večina opira na one volitve, da je ta stranka v pravem pomenu besede kupljena za denar. Ukljub temu dokazu so še nekateri dvomili nad ogrsko justico, toda zgodilo se je vendar po pravici — Desy je bil na podlagi tega dokaza resnice oproščen.

Posledice tega procesa so naravnost grozne. Ministerstvo Lukacsa je sicer demisioniralo, a kaj pomaga to, krivica vendar ni poravnana. Najhujša je pa moralna klopota, ki bo imela svoje posledice še mnogo na širje kot se misli.

Kakšno naj bo potem ljudstvo, ako so tali njegovi prvi voditelji, kakšni naj bodo ljudski zastopniki, ako vse gazi po blatu korupcije in podkupljivosti. In ti gospodje okoli Lukacsa so imeli večino v parlamentu, oni so odločevali o usodi narodov na Ogrskem in lahko si mislimo, kako so to izpeljali. Ako pomislimo, da je ta večina naravnost kupljena, da so ljudstvo s tem demoralizirali in oškodovali, tedaj je pač jasno, da bi taka stranka morala takoj izginiti s površja.

Lukacs in njegovi drugovi so nam poleg političnega preskrbeli še moralni škandal in ves svet zre sedaj na te

Ako pogledamo, kako so ti gospodje delali z domačim ljudstvom, s svojimi rojaki, tedaj si lahko mislimo, kako se le delajo s Slovani. Ta mažarska kultura in kar si že obešajo okoli vratu ni nič drugega kot velik škandal in sramota za celo našo državo in zato je res že skrajni čas, da se temeljito stori konec takim škandaloznim, kričečim razmeram.

Tujski promet in naša dežela.

Kako velikega gospodarskega pomena je tujski promet, nam dokazujejo razne dežele in mesta, ki imajo zahvaliti svoje blagostanje skoro samo le prometu s tujci, ki jih obiskujejo in preživijo tam več dni ali tednov.

Oglejmo si n. pr. gorska bisera Bled in Bistrico. Hoteli, vile, kopališča itd. so v zadnjih letih kot gobe zrasli na obrežju teh dveh jezer. Domače ljudstvo pridno prodaja svoje pridelke in si s tem opomore; razni vozniki vozijo tujce po kopnem in čolnarji pa po vodi; kramarji prodajajo razglednice in spomine in nabirajo na ta način tujski denar, ki ga potem uporabljajo za svoje potrebe. Celo otroci lahko zaslužijo marsikak sold s tem, da nabirajo jagode in cvetlice ter jih prodajajo ali pa s tem, da pokažejo tujcu pot v gostilno ali kamor sploh želi priti. Obrtniki dobe več dela in mesarji ubijejo več živine, ki jo kupijo od domačega živinorejca. Z eno besedo tujski promet dviga blagostanje.

Sedaj nastane vprašanje, ali imamo v naši deželi kak tujski promet v pravem pomenu besede. Razun Gradeža, Sesljana, potem Ogleja zaradi starih raritet ter deloma Tržiča s svojimi zveplenimi kopelji nimamo nikakega kraja, ki bi bil tujcem tako znan oziroma priporočen za bivanje v času počitnic ali dopusta. Iz tega pa ne sledi, da nimamo krajev, kjer bi se tujec ne mogel odpočiti od celoletnega trudapolnega dela. Saj naši domači meščani, Tržičani in Goričani, poznajo več takih krajev in jih leto za letom obiskujejo s svojimi družinami. Ti vabijo še druge sorodnike, prijatelje in znanee na deželo in dotični kraji se veselijo potem nekega povzdiga. Posebno Kras je nekako zaslovel med Tržičani kot dobro poletno bivališče. V nekaterih krajih celo primanjkujejo stanovanja poleti.

Z zgradbo bohinjske železnice se je za mnogo olajšalo potovanje po naših gorah. Marsikak Goričan in Tržičan ne bi bil nikdar prišel niti do Sv. Lucije, da ne bi bilo železnice. Iz tega sledi, da so za promet tujcev prometna sredstva izvanredno velike važnosti. To se tudi opaža na tem, da so kraji z dobrimi prometnimi zvezami od tujcev bolj obiskani kot pa taki brez, oziroma s pomankljivimi zvezami. Zato pa glede naravnih krasot nikakor ne zaostajajo za s prometnimi sredstvi dobro preskrbljenimi kraji. Kdor n. pr. pozna Banjško planoto, Trnovski gozd in Brda, se bo čudil, da so tako slabo obiskovana. Kaj je temu krivo? Slabe ceste in vsled tega težavno potovanje. V zadnjem času se je pričela tudi v tem pogledu obsežna akcija, a bo njena izvr-

či in plača, vidi in uživa to, za kar plača, ima od tega korist in se s tem, kar plača, njegovo blagostanje pospešuje. — A nekje drugje je in bo moral kmet molčati in plačati. Molčati in plačati je in bo moral pri dokladah za zalog c. kr. okr. šolskega sveta za goriško okolico vsled »uzornega« liberalnega gospodarstva, molčati in lepe stotake plačati bo moral kmet-član »Trg.-obrtne zadruga«, s katerimi so se liberalci mastili. Vidite, gospoda liberalci tu mora kmet molčati in plačati in ni imel od tega nič. Kar pa plača v deželno blagajno, to potem dobi nazaj od raznoličnih deželnih dobrodelnih naprav.

Hudobija. »Soča«, ki ni last goriških Slovencev, piše, da so deželni uradniki delali l. 1911 pot v deželni zbor gospodom Pettarinu, Gregorčiču, Fonu, in Stepančiču. — Če bi zahtevali od gospode okoli »Soče«, da doprinese tudi dokaz za tako trditev, bi bila v zadregi. Fon, Gregorčič in Stepančič niso potrebovali tega. Oni so bili izvoljeni brez take agitacije, ker jih ljudstvo pozna. Ljudstvo pa je zavrglo one kandidate, katere jih je ljudstvu usiljevala »Soča«. In tako — upamo zatrdno — se bo zgodilo tudi pri prihodnjih volitvah. Kar »Soča« priporoča, ni dobro blago.

»Duhovska Zveza« priredi dne 19. junija t. l. (četrtek ob 10. dopoldne) v prostorih slov. Alojzijevega zanimivo predavanje o socialnem vprašanju in pastirstvu, nakar sledi razgovor in sestava resolucij. K obilni udeležbi vabi č. duhovščino prav uljudno odbor.

V pondeljek, 9. t. m. se snide prvič odbor za vnovčevanje živine v prostorih deželne hiše.

Gojenci kmetijskih tečajev na ital. oddelku kmetijske šole priredijo, kakor običajno, tudi letos poletni izlet v svrhu, da si ogledajo vzorna gospodarstva. Za italijanski oddelke se vrši ta izlet v nedeljo 8. t. m. v Vilo Vicentino, da si ogledajo tam eno najzornejših gospodarstev, potem v Tapoljan, kjer je hlev za bika Simendolske pasme, in v Beljan, kjer je deželna vrtnarska postaja.

Naslednjo nedeljo, t. j. 15. t. m., priredijo pa učenci slovenskega oddelka jednaki izlet.

Važen kongres. Društvo državnega vinarstva na Avstrijskem, ki je priredilo pred leti vinarsko razstavo na Dunaju, namerava prirediti letos vinarski shod na Goriškem in se je obrnilo s tozadevnim vprašanjem na deželni odbor.

Znano je, da so igrala naša vina na nedanji dunajski razstavi odlično ulogo, dasi so prišla vabila za razstavo v deželo tako kasno, da se niso mislili vdeležiti posebno naši slovenski kraji te razstave, le energičnemu nastopu dež. odbora se je posrečilo pridobiti naše vinorejce za to misel. Naša vina so bila na tej razstavi odlikovana, in posebno se je na slovenski strani odlikoval Dornberg. Marsikateri nevošljivci so raditega vihali nosove in naglašali, da je to brez pomena; a ni dvoma, da je ravno ta razstava mnogo pripomogla v to, da so začeli dunajski in drugi vinotrčci zahajati v naše kraje, kjer sta se v zadnjih letih mošt in vino po zelo ugodnih cenah prodajala.

Deželni odbor je to ponudbo z odprtimi rokami sprejel in sklenil predlagati, naj bi se kongres vršil v prvi polovici meseca septembra t. l. Namen je peljati vdeležence kongresa v svrhu, da si ogledajo naše vinske nasade in grozdje v Vipavsko dolino, v Brda, na Kras in v furlansko ravan. Namerava se tudi o tej priliki prirediti razstava grozdja.

Nadjamo se, da pozdravi vsa dežela, kjer trta raste, z veseljem ta sklep dež. odbora.

Zrelostni izpiti na srednjih šolah v Gorici. Zrelostni izpiti se bodo odražali letos in sicer: na gimnaziji od 7. do 14. julija; predsedoval bode vladni svetnik g. Friderik Simzig; na realki od 7. do 12. julija pod predsedstvom šolskega svetnika g. Jušta Hendrvch.

Samomor stotnika. V četrtek se je ustrelil poveljnik v Srednjem pri Tolminu nastanjene stotnije domobrancev (»alpincev«), stotnik Viktor Fritsch. — Prepeljali so ga v vojaško bolnišnico v noči na petek. Pogreb danes ob 5. uri pop. Vzrok samomora je baje ta, da je imel stotnik Fritsch biti te dni strogo kaznovan, ker je grdo ravnal s svojimi podložniki, vsled česar se je pri njegovi stotniji usmrtilo več vojakov.

Mestni avtomobil za škropljenje ulic je zavozil v noči na petek na plinov svetilnik nasproti vojašnice na travniku ter ga prevrnil. Razbile so se seveda vse štiri luči in škode je okolo 200 K.

Zaradi beračenja so bili aretirani: Karol Zeler iz Ljubljane, Blaž Gomišček iz Deskelj, Josip Širok z Dola, Katarina Humar iz Zagorja in Marija Kuljat iz Št. Mavra.

Odprti lekarni. Od 8. do 15. t. m. bode imeli ponočno službo lekarni. Gironcoli-Pontoni.

50letnico zrelostnega izpita so praznovali v torek v Sesljani sledeči gospodje: Monsgr. Ivan Kolavčič, dvorna svetnika Matija Trnovec in Franc Canevari, višje deželno sodni svet, Franc Kodrič, deželnosodni svetnik Henrik Krušič in učitelj v pokoju Josip Toroš.

Obrtno-nadaljevalna šola v Mirnu je imela minolo nedeljo zaključek šol. leta. Ob tej priliki se je zbralo v šolski dvorani obilno število domačega in drugega občinstva. Po pozdravnem govoru predsednika kuratorija g. župana Petra Uršiča, orisal je važnost in namen obrtno-nadaljevalne šole voditelj šole Anton Ferlat ter pri tem podal sledeče poročilo: V I. razred je bilo vpisanih 26, v II. razred pa 20 učencev. V obeh razredih je bilo skupno: čevljarjev 29, zidarjev 5, mizarjev 4, krojačev 1, strojarjev 5, ključavničarjev 2. Odlikovani oziroma nagrajeni so bili sledeči učenci: Martinuš Ivan, Vuk Franc, Boštjančič Franc, Petrovčič Gabrijel, Frančeskin Franc, Pahor Mirko, Nemec Josip, Klančič Karol, Kosič Hinko, Vuk Josip, Klančič Anton, Mozetič Miha, Štanta Avgust. — Kakor vsako leto tako je tudi letos na razstavi razstavljenih lepo število jako lepih in čednih izdelkov. — Razstava je jako zanimiva in vredno je, da si jo vsakdo ogleda. Odprta bode še v nedeljo, dne 8. t. m., od 3.—6. ure popoldne.

Škole šolskega leta na ljudskih šolah bo dne 28. t. m. Na srednjih šolah v Gorici pa 5. julija.

Okrajna učiteljska konferenca v Gorici bo dne 30. t. m. v telovadnici ženskega učiteljskega.

Učiteljske vesti. Ker je učitelj v Biljah g. Drogenik obolel, ga začasno suplira okrajni učitelj g. Anton Mungerli. — Nadučitelj v Zaloščah g. Iv. Golja je dobil začasni dopust. Suplira ga okrajni učitelj gosp. Franc Martinc. — Umrlega učitelja v Levpi g. Hojaka suplira g. Anica Mungerli.

V pet metrov globoko jamo je padel v Podgori zidarski vajenec Andrej Terpin, star 14 let, ko je hotel samokolnico izprazniti. Pri padcu je zadobil 5 cm dolgo rano na glavi. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico usmiljenih bratov.

Gorenja Trebuša dobi cesto. Edina dolina na Goriškem, ki je do danes brez vsake zveze, je trebuška; ima pač en strm kolovoz na Čepovan, ki je pa brez vsakega gospodarskega pomena, zakaj po njem se s parom volov komaj izpelje prazen voz! Trebuška dolina je zelo rovoditna na sadju in bogata na vsakovrstnem lesu, toda zaradi pomanjkanja ceste se tamkajšnje prebivalstvo nahaja v največji revščini, ker ne more izvažati svojih pridelkov! Danes moremo na obvestilo g. državnega poslanca Fona z Dunaja zagotoviti prebivalstvo trebuške doline, da je finančno ministerstvo in ono za javna dela odobrilo vse načrte in sprejelo vse predloge glede cestne zveze po trebuški dolini. Po teh načrtih bode imela zvezo z Idrijsko dolino v Dol. Trebuši na Sv. Lucijo in na

Gorico čez Drnulk in Čepovan. Ako c. kr. gozdni erar podaljša svojo cesto iz Hudega Polja čez Mrzlo Rupo do Gor. Trebuše potem bode imela zvezo tudi z mestom Idrija na Kranjskem ter skozi trnovski gozd z Dolom-Otlica in Ajdovščino. Za te načrte je zavzeta tudi vojaška oblast, zakaj po teh bode vzpostavljena najkrajša in naravnostna zveza med Ajdovščino in Sv. Lucijo! Cesta po trebuški dolini ne bode le važna z ozirom na gospodarski pomen za trebuške prebivalce in c. kr. gozdni erar, ampak bode tudi pomembna za tujski promet, zakaj ta cesta bode ena najzanimivejših planinskih cest, ki bode vodila skozi gozdove in nad šumečimi vodami in slikovitimi prepadi. Črta iz Doletnje do Gorenje Trebuše in gorska črta čez sedlo Drnulk na Čepovan mora biti izvršena do konec l. 1915. Kedaj se prične z delom je odvisno od vis. c. kr. namestništva v Trstu, ki pa bode z ozirom na nujno potrebo in življenjski pomen te ceste za trebuško ljudstvo gotovo ukrenilo, da se prične z gradnjo iste še to leto.

V gradiščansko kaznilnico so prepeljali iz goriških zaporov 82letnega Valentina Jazbec iz Komna, ki je bil pri prvem letošnjem porotnem zasedanju obsojen zaradi tatvine in sleparstva na tri leta ječe, ter Antona Žvokelj iz Vipave, ki je bil zaradi znane tatvine v Nordisovi vili v Solkanu obsojen na 15mesečno težko ječo.

Most čez Vipavo pri Batujah je silno potreben. Deželni odbor je sklenil predlagati dež. zboru, naj zviša svoj prispevek za ta most na 25%. Obenem je naprosil vlado, naj zviša svoj prispevek na 50%.

V Magozdi pri Drežnici nameravajo zgraditi vodovod. Ker je ljudstvo bolj revno, prosijo tozadevne deželne podpore. Deželni odbor je povabil vlado, da bi poleg dežele tudi ona prispevala za zgradbo tega vodovoda.

Vojaštvo na Srpenici. Na Srpenico pride najbrže vojaštvo in sicer baje sedaj v Celovcu nastanjeni lovski bataljoni.

V tujini ponesrečen domačin. V Miesbachu na Bavarskem se je udrla plast zemlje na delavce v predoru in je zasula štiri delavce, med katerimi se je nahajal tudi mladenič Alojzij Berginc iz Loga pri Srpenici. Trije, med njimi naš domačin, so ostali mrtvi, eden se bo mogoče rešil.

Javno tehniko nameravajo zgraditi v Šebreljah. Za to napravo prosijo občinarji deželno podporo. O tej prošnji bo sklepal prihodnji deželni zbor.

Kapnica v Tevčah pri Šmarjah. Tamšnji občinarji se potegujejo za zgradbo kapnice v Tevčah. Ker ne morejo sami zmagati vseh stroškov, so uložili prošnjo za deželno podporo.

Požar v gozdu. Pri Obelisku na Opčinah je začelo v torek popoldne v gozdu goreti. Zgorelo je nekaj sto kvadratnih metrov gozda; ogenj so gasili tržaški požarniki celi dve uri. Zažgala je najbrže iskra iz lokomotive.

Vojaški dopusti za košnjo. Za letos so določeni pri 3. koru dopusti za košnjo kakor sledi: Za infanterijske polke 7, 17, 19, 27, 32, 47, 87 in za 3. bataljon 97 polka, dalje za lovske bataljone 7, 8, 9, 11, 19, 20, 24 in 29, dalje za gorski artilerijski polk 3. in za haubično divizijo 3. velja dopust od 30. junija do 20. julija. Za bosanska polka št. 2. in 4. velja dopust od 10. do 31. julija. Za lovske bataljone št. 5, 7 in 21 od 13. julija do 2. avgusta. Deželna bramba ima dopust v sledečem času: polki št. 3, 4, 5 in 27 od 30. junija do 20. julija, polk št. 26. pa od 11. junija do 30. julija. Razun tega lahko dobe potrebni prosilci dopust tudi drugače, posebno pa v času trgatve.

Blejski grad javnosti odprt. Z Blejskega poročajo, da je blejski grad zopet javnosti odprt; na gradu je restavracija od 1. junija sem.

Dom na Vršču pri Kranjski gori se otvori za letošnjo sezono z 8. rožni-

kom in bo kot doslej priznano dobro oskrbovan in vsem bogato preskrbljen. Sobe s posameznimi posteljami vabijo i za daljše bivanje. Pot je vozna in zložna in oddaljenost od Kranjske gore le 2 in pol do 3 ure. Od Doma prehod v romantično Trento, poleg tega lahka tura do znamenitega Prisojnikovega Okna in na Mojstrovko ter več drugih krasnih tur.

V proslavo 50-letnice rojstva dr. Šusteršiča je priredil v četrtek Hrvaško-slovenski parlamentarni klub na Dunaju banket, katerega so se udeležili vsi člani kluba. Ko je slavjenec došel v dvorano, je bil vsprejet s prisrčnimi ovacijami.

Novi poveljnik deželnega žandarmerijskega poveljstva podpolkovnik Edward Vogelhuber, ki je bil doslej v Bolcanu je že nastopil svoje mesto v Trstu.

Igle na ženskih klobukih na železnicah prepovedane. Glasom odloka c. k. železniškega ministerstva od 18. aprila 1913, št. 6489, je prepovedano na avstrijskih železnicah nositi v klobukih nezavarovane igle. Osebe, ki kršijo to prepoved, se morejo izključiti od vožnje in zapadejo kazni od 2 do 200 kron ali zaporu od 6 ur do 14 dni.

Bukovinski izseljenci se pritožujejo. Iz Trsta se poroča, da je prišlo večraj okoli 500 izseljencev iz Bukovine pred namestništvo, kjer so se pritožili čez »Austro-Americano«, da jim ne da obečanega parnika na razpolago in morajo oni zato brez posla v Trstu čakati. Razun tega so se pritožili tudi proti nezadostni in slabi hrani, ki jo dobivajo od omenjenega društva. Interveniral je dvorni svetnik Laščak in par zdravnikov je preiskalo hrano, ki je baje dobra in zdrava.

Protiv izvrševanju rokodelstva v kaznilnicah. Obrtni odsek je podal v zbornici svoje poročilo glede omejitve izvrševanja raznih obrti v kaznilnicah oziroma v prisilnih delavnicah. Poročilo omenja predloge poslancev Mandiča in Einspinnerja, na podlagi katerih naj bi se kaznjenci porabljali rajše pri melioracijskih delih v Dalmaciji in na Primorskem in stavlja sledeče predloge: V kaznilnicah naj se izvrševanje rokodelske obrti omeji. Za taka najpotrebnejša domača obrtna dela naj se porabijo težki hudodelci in pa tisti, ki za zunanja poljska dela niso sposobni. Drugim je treba odkazati dela pri melioracijah, pogozdovanju in poljedelstvu.

Za bolniške blagajne. Okrajnih bolniških blagajn in tozadevnih zdravnikov se tiče odredba najvišjega sodnega dvora z dne 4. junija t. l. V St. Pölten tamošnji okrajni zdravnik, ki je tudi zdravnik okrajne bolniške blagajne, ni hotel sam izpolniti zdravniških tiskovin, ki se tičejo društva, češ, da te pisarije ne spadajo v njegov delokrog, on je le zdravnik, ne pa pisar. Prišlo je do pravde in najvišji sodni dvor je razsodil, da mora zdravnik izpolniti vse tozadevne tiskovine za bolnike, ker to spada edino v njegovo področje.

Nemška kultura. Iz Gradca poročajo o nekem dogodku, ki kaže nemško kulturo zopet v jako lepi luči. Trije dijaki in en poštni praktikant so ponoči počakali nekega njim neljubega študenta medicine. Ko so trčili z njim skupaj, so planili nanj in ga prav krvavo pretepli. Prebili so mu zgornjo ustnico in čeljust, in mu izbili en zob, tako da so ga težkoranjenega morali prenesti v bolnišnico. Ako se stepo kje priprosti kmečki slovenski fantje, nemško časopisje kar nori in skače od veselja, sedaj pa so lepo tihi, ker so pokazali njih izobraženci — nemško kulturo.

Hujskati začnejo zopet nemški listi. »Piuskorrespondenz« namreč piše, da Grčija pričakuje energične intervencije Avstrije na Balkanu, da razseka gorijski voz. Prvič gotovo ni res, da Grčija kaj takega pričakuje, ker Grki, ki niso ravno skromni, bi najrajši sami celo Macedonijo pobasali, česar pa jim Avstrija gotovo ne bi priznala. Energična intervencija na Balkanu zdaj ni u-

A tujec-meščan ne živi samo od naravnih lepot, marveč rabi tudi dobro telesno hrano. V tem pogledu pa je v nekaterih krajih naše dežele prav slabo preskrbljeno. Potnik stopi v gostilno ter vpraša po jedi. Krčmarica je v zadregi, krčmar se izgovarja, »botega« je daleč, pek danes ni pekel in utrujeni razvajeni meščan se mora zadovoljiti poleti tudi z gorkim vinom in starim kruhom. Pa še na to mora čakati več časa, ker mora krčmarica dolgo iskati prto da pogrne od muh onesnaženo mizo. V kraj s tako gostilno se dotičnik gotovo nikdar več ne vrne. Za enega ne bo mnogo škode, si mislijo domači, a temu ni tako. Na potovanju se seznani z drugimi potniki, katerim prav gotovo ne bo priporočil one gostilne.

Če želiš, da te kdo obišče, ga povabiš. A če ga povabiš, mu moraš bivanje pri tebi tako urediti, da se ne bo koj drugi dan poslovil. Tujca povabiš z reklamo. Da ostane pri tebi in se prihodnjič zopet vrne, moraš skrbeti, da se oziraš na njegove potrebe. Najboljšo reklamo pa napraviš sam s tem, da mu čim boljše postrežeš. Stanovanje mu daj čisto in mirno. Hrano kakor zahteva. Ne pretiraj cen. Hvaležen ti bode in ti pripelje še druge goste v hišo, to bo tvoja sreča. Toliko le mimogrede o gostilnah. —

Preidimo na splošnost.

Naša dežela tvori za tujce na splošno le en prehod. Za tujce štejejo razvendezelane. Tujci se peljejo le po železnici in nekaj tudi z avtomobili skozi našo deželo. Njih cilj je navadno Trst, od tam pa po morju dalje, ali pa Italija. Razmeroma redko se kdaj kdo medpotoma ustavi v Gorici. Še redkejši pa so oni, ki si ogledajo goriško okolico. Saj niti mesto Gorica ni kdo ve kako znano, posebno po nemških krajih. Razne pošiljatve od tam in celo z Dunaja in s češkega prihajajo pod naslovom »Gorica v Istri«. Vidi se, da se za periferijo naše države, posebno pa za južno periferijo niso mnogo brigali v centru naše države. Še le po zgradbi bohinjske železnice, ki veže nemški Hamburg z avstrijskim (Trst), so prišli severni Evropejci do spoznanja, da eksistira dežela Goriško-Gradiščanska. Njih stremljenje k južnemu morju jih vodi skozi naše kraje. Skozi okna vagonov občudujejo lepote naših gora in voda, a ni nikogar, ki bi jim svetoval in priporočal, naj se natančneje seznanijo in si od blizu ogledajo naš krasen svet. Zato si je nadel goriški deželni odbor sam to nalogo in predloži v prihodnjem zasedanju deželnemu zboru predlog, naj isti sklepe ustanovitve deželnega urada za pospeševanje tujkega prometa v naši deželi, ki naj stori vse potrebne korake, da zaslovijo naši lepi in zdravi kraji širom sveta.

Dopisi.

Gorenjopolje: Šolska mladina priredi 8. t. m. ob 4. uri pop. na obširnem dvorišču v Anhovem javno veselico z igro, petjem, prizori, deklamacijo, telovadbo itd. Morebitni prebitek se porabi za poučen izlet na Opčine. Vstopnina: stojišča 20 h, sedeži 50 h. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Vse domačine in sosede vabi najuljudneje k predstavi.

Politični pregled.

Državni zbor.

V torek je pričela poslanska zbornica s splošno razpravo o drugem čitanju zakonskih predlog, ki spadajo v takozvani mali finančni načrt.

Pri splošni razpravi je govoril najprej dr. Steinwender, potem pa še nekateri drugi poslanci, nakar se je zbornica bavila z nekim nujnim predlogom. — Potem je bilo stavljenih več interpelacij. Dr. Vrstovšek je n. pr. vprašal zborničnega predsednika, zakaj ne odgovori pravosodni minister Hohenburger na razne interpelacije. Govornik pravi, da so se očitali pravosodnemu

je rekel govornik, da je pravosodni minister največji zakonolomec. On je Redl pravosodne uprave. Prosim torej predsednika, da posvari ministra, naj vendar enkrat izpolnjuje svojo dolžnost. Predsednik je pozval dr. Vrstovška zaradi teh besed k redu, a Vrstovšek je zaklical: Obesite Hohenburgerja, na svetilnik ga obesite, saj je to on sam predlagal za zakonolomec.

V sredo je zbornica nadaljevala splošno razpravo in kakor je bilo pričakovati začeli so ta dan Rusini obstruirati. Posl. Budzynovsky je imel obstrukcionistični govor, ki je trajal celo sejo, in ga je nadaljeval in končal v četrtek.

Za njim je govoril posl. Holubowczy, ki je izjavil, da bodo Rusini skušali finančni načrt toliko časa preprečiti, dokler vlada ne dokaže, da se smejo Rusini svobodno razvijati.

Kakor se torej vidi, je skoraj izključeno, da bi zamogel biti rešen mali finančni načrt, katerega rešitev dežele in uradništvo komaj pričakujejo. Že v tem zasedanju, ki bode trajalo le do 20. t. m. — v katerem času pa mora biti rešen proračunski provizorij in pa podaljšanje provizoričnega zborničnega poslovnika.

Naše parlamentarne razmere so skrajno žalostne. Naš parlament ni resen in zato gre pri nas vse tako kakor gre, namreč skrajno slabo.

V četrtekovi seji je odgovoril domobranski minister na interpelacije, zadevajoče Redlovo afero. Odgovor prinašamo na drugem mestu današnje številke. — Prihodnja seja v torek.

Redlova afera v parlamentu.

Na razne in mnogobrojne interpelacije glede Redlove afere je odgovoril domobranski minister Georgi v četrtek v poslanski zbornici. Svoj govor je pričel sledeče:

»Najmučnejši moment v času mojega službovanja je, da mi moja služba nalaga žalostno dolžnost govoriti o dogodku, čez katerega bi, globoko se sramujoč, najrajši razgrnil najgostejšo kopreno. Kljub temu bom brezobzirno odkrit. Razburjenje je tembolj razumljivo, čim bolj je vsakemu pri srcu čast armade. Manjka mi besed, da bi sramotnosti tega dejanja zadostno ožigosal. Če je že vsak špijon zaničevanja vreden, je izdajalec nad svojim najvišjim vojnim gospodom, kateremu je prisegel zvestobo nad domovino in tovariši, višek vse grdobe. Izdajalec se je sam obsodil, njegova smrt pa ni nobeno zadoščenje za gorostasnost krivde.«

O stvari pa je minister nekako sledeče izjavil: Vojaške oblasti so vse storile, da izsledijo krivca, ki je, kakor je doznal generalni štab, izdajal vojaške tajnosti. Dne 24. maja se je doznalo, da je oni krivec polkovnik Redl. Istega dne se je podal Redl z avtomobilom na Dunaj. Tam so ga opazovali. Podal se je k svojemu znancu, generalnemu advokatu dr. Pollaku. Temu je razodel, da se je pregrešil proti svoji oficirski časti ter da se misli ustreliti. Dr. Pollak je telefoniral stvar policiji, ki je odredila, naj dr. Pollak spravi Redla v hotel. To se je tudi zgodilo in dr. Pollak je ostal pri Redlu do pol 11. ure ponoči. Šef generalnega štaba je ob 10. uri ponoči sklical posebno komisijo, ki naj bi Redla zaslišala in aretirala. Ta komisija je dospela še-le ob 1 uri v hotel. Ko je komisija stopila v sobo je Redl rekel: »Vem zakaj ste prišli! Čutim se krivega.« Komisija je Redla zaslišala. Redl je priznal svoj zločin v celotnem obsegu. Rekel je, da je vohunil v vojni kabinet v zadnjem času ter da nima sokrivcev. Komisija je po odhodu dala hotel zastražiti. Drugo jutro so Redla našli mrtvega. V Redlovi sobi se je nahajal bodalu podoben nož ter vrčica. Redl pa si je z revolverjem vzel življenje. Na vprašanje posl. Leuthnerja, odkod je dobil Redl revolver, je odgovoril minister, da ni nikdo kriv Redlovega samomora. Z obžalovanjem je minister nato priznal, da je Redl res izdal več instrukcij splošnega značaja,

Minister je poudaril, da Redl ni mogel izdati konkretnih vojnih priprav, takozvanih »Aufmarsch - Elaboratov« generalnega štaba, ker mu niso bili pristopni(?)

Nato je minister govoril o potratnem Redlovem življenju. Zagotovil je, da je Redl špijoniral šele od l. 1912. in da nima nikakih sokrivcev. Vse druge vesti so neresnične.

Na koncu svojega govora je apeliral minister na javnost, naj se ne razburja in naj zaupa svoji hrabri armadi.

Posl. Nömc je predlagal, naj se otvori o ministrovem govoru debata, toda ta predlog je bil odklonjen.

Kdo je izdal Redla?

Zagrebski poročevalec lista »Zeit« je izvedel, da je prva sled na Redlovo vohunsko delovanje iskati v Zagrebu. Tam je bil pred časom aretiran pod sumom špijonaže neki Finlandec imenom Kopp-Kepp, ki se je izdajal za zavarovalnega agenta. Pri hišni preiskavi so našli kompromitujoča pisma. Na podlagi teh pisem so aretirali v Budimpešti špijona Bravuro. Kopp-Kepp je pred vojaškim sodiščem priznal resnico. Iz njegovih izpovedb in onih drugih špijonov pa se je prišlo na sled Redlovega delovanja v Pragi.

Konferenca stranke prava v Trstu.

V stranki prava na Hrvaškem je nastal v zadnjem času spor med Starčevićanci in Frankovci in bati se je bilo, da se stranka razcepi ter na tak način izgubi svojo moč in veljavo. V svrhu poravnave spora pa se je zbrala v nedeljo vrhovna razprava Stranke prava, ki je razpravljala o spornih vprašanjih. Zborovanja so se vršila tudi v ponedeljek in torek ponoči. V torek ob 2. uri ponoči pa se je dosegel sporazum. Dr. Mile Starčević ostane predsednik stranke, »Hrvatska« pa strankino glasilo.

Demisija ogrskega kabineta.

Ker je bil v znanem procesu Lukacs contra Desy oproščen Desy in je s tem dokazan panamizem ogrske vlade, je sklenil ogrski ministerski svet podati skupno demisijo. V četrtek je Lukacs podal v avdijenci cesarju svojo demisijo, ki jo je cesar tudi vsprejel. Pri tem je Lukacs priporočil sedanjega zborničnega predsednika Tiszo za svojega naslednika. Med kandidati za ministersko predsedniško mesto se baje nahaja tudi Khuen-Hedervary.

Burna seja v ogrski poslanski zbornici.

Ko je ogrski ministerski predsednik Lukacs s sredo vstopil v ogrsko poslansko zbornico, mu je opozicija vrgla v obraz psovke: Tat! Šuft! Umazani šuft! Vrnite ukradeni denar! Vrnite denar za volitve! itd. Predsedniku Tiszi so klicali: Morilec! Lopov! Šuft!, ker je s parlamentarno policijo dal odstraniti opozicionalne poslance, ki so kričali in ker je pri tem stotnik parlamentarne straže Gerö s sabljo trikrat po glavi udaril posl. Hedervaryja. Gerö trdi, da je Hedervary potegnil revolver, a Hedervary ga še pri sebi ni imel. Lepe razmere!

Cuvajeva demisija v kratkem vsprejeta.

Ker je vstvaritelj cuvajizma na Hrvaškem, Lukacs, zapustil svoje mesto, je pričakovati, da bo v kratkem vsprejeta tudi Cuvajeva demisija. — Govori se, da bo demisijoniral tudi reški guverner grof Wickenburg.

Na Balkanu ni tako hudo.

Ob priliki imendana kralja Konstantina je solunska bolgarska posadka pred kraljem defilirala. Grško prebivalstvo je bolgarski oddelek pozdravljalo s »Hura«-klici.

Politična kriza v Bolgariji.

Bolgarski ministerski predsednik Gešov je odstopil. Ta demisija je povzročila v Bolgariji precejšnjo zmešnjavo. Sedaj se ne ve, ali se bo kabinet le rekonstruiral ali pa se bo imenoval nov kabinet.

Poslaniška konferenca v Londonu.

V četrtek se je v Londonu vršila

dosegel znaten uspeh glede albanskega statuta, južne meje Albanije in Egejskih otokov. Večino Egejskih otokov dobi baje Grčija, ako se doseže z njo sporazum glede južne meje Albanije.

Za vožnjo po Bojani.

Avstrijski poveljnik demonstracijskih ladij ob črnomorskem obrežju viceadmiral Njegovan je odredil, da se ima struga reke Bojana poglobiti, da bo mogoča vožnja po reki za manjše parnike. Bojana je bila skrajno zanemarjena in večkrat so tudi manjši parniki obtičali v blatu, ki se je nabiralo na dnu.

Svetilniki v turških vodah se zopet prižgejo.

Turška vlada je ukazala, naj zopet stopijo v funkcijo morški svetilniki, ki so bili med vojno ugasnjeni. Polovile se bodo tudi podmorske mine.

Angleški kralj na Ruskem.

V Petrogradu se uradno razglasa, da obišče rusko carsko rodbino angleška kraljeva dvojica. V spremstvu se bo nahajal državni podtajnik Nicolson, ki je bil dolgo časa poslanik v Petrogradu.

Darovi.

Za Šolski Dom

je došlo našemu upravištvu: g. Marija Jamšek v Ajdovščini pošilja 25K50 v, ki jih je nabrala med svati na poroki g. Ivana Vovk c. kr. vadniškega učitelja v Gorici in gospico Grozdano Budin v Dornbergu. Srčna hvala!

Domače in razne vesti.

OTVORITEV »SLOV. SIROTIŠČA« V GORICI.

S prihodnjim šolskim letom se otvori v Gorici slovensko sirotišče. Razume se, da bo začetek skromen. Priglasiti se je do 15. avg. t. l. Mesečnina za tiste, ki ne bodo sprejeti brezplačno, se določi ob sprejemu. Za letos se otvori le dekliški oddelek. Vse prošnje naj se obračajo na odbor »Slov. sirotišča« v Gorici, Via ponte Isonzo št. 28.

Odbor »Slov. sirotišča«.

OTVORITEV »SLOVENSKEGA DEKLIŠKEGA ZAVODA« V GORICI.

S prihodnjim šolskim letom se otvori v Gorici Via Ponte Isonzo št. 32 »Slovenski dekliški zavod« za učenke in dijakinje, ki obiskujejo slovenske šole v Gorici. Zavod bodo vodile č. šolske sestre in bo imel namen vzgajati dekleta v krščanskem in narodnem duhu. Posebna skrb se bo obračala na to, da si gojenke pridobijo potrebne čednosti, zlasti da se privadijo dostojnemu in lepemu obnašanju. Dajala se jim bodo navodila v vseh ženskem spolu potrebnih rečeh.

Zavod bo skrbel za zdravje gojenk. Na dvorišču in v bližnjem logu se bodo gojenke ob lepem vremenu lahko igrale in sprehajale. Poskrbljeno je za vse, kar je potrebno za utrditev zdravja in za razvitek dušnih in telesnih moči.

Oglasila naj se pošiljajo do 15. avg. t. l. naravnost na »Slovenski dekliški zavod« v Gorici, Via Ponte Isonzo št. 32, kjer se dobe vsa potrebna navodila.

List »L'Eco« od torka je bil konfisciran, in sicer radi hudih napadov na deželni odbor in dež. svetnika in odbornika dr. Pettarin-a. S tem si je napravil list dve tožbi, ki končati pred porotniki. Na eni strani toži deželni odbor, na drugi pa dr. Pettarin.

»Kmet, molči in plačaj!« Hujskati in obrekovati pa znajo liberalni »Sočani«. Ker jim primanjkuje gradiva, s katerim bi naše bivše deželne poslance črnili, se poslužujejo nelepih fraz in še bolj nelepega hujskanja. Potem, ko naštevajo v »Soči« to in ono deželno napravo, ki je bila ustanovljena v pospeševanje kmečkega blagostanja, po njih mnenju le za Italijane, pravijo: Slovenski kmet, molči in plačaj! — Da »Sočine« trditve ne odgovarjajo resnici, to dokazujejo razmere v deželi, to dokazu-

mestna, ker je še veliko potov in možnosti, da se balkanske države same sporazumejo; če pa bo treba nastopiti, nastopijo najuspešnejše vse velesile solidarno. Intervencija ene same bi vendar zopet celo Evropo pokonci spravila, in dokler ne pridemo do boljših odnosov z Rusijo, ni na take akcije misliti. Kdor tako nespametno hujška, temu ni za blagor avstrijskega prebivalstva, ne za srečo Balkancev.

Močne nevihte na Nemškem. Iz vseh krajev Nemčije se javlja o močnih nevihtah. V okolici mesta Koblenca se je utrgal oblak, ki je popolnoma uničil pogozdovane doline med Koblencem in Rehmsom. Železniški tiri so posuti do dva metra visoko s kamenjem, tako da se je moral železniški promet prekiniti. Ulice v Rehmsu so poplavljeni.

Rešitelj Sziczinskega. V kaznilnici Pankratz je umrl bivši ječar Stanislavski ječe, Tarnowski, ki je svoječasno kot ječar Sziczinskega, ki je umoril, kakor znano, gališkega namestnika Potockeškega, pomagal Sziczinskemu k begu in bil za to obsojen na 4 leta ječe.

Gospodarsko.

Kužne bolezni na Primorskem. Uradno so naznanjene sledeče kužne bolezni: Kuga na parkljih v Dekanih, v Tomaju in v Trstu. Smrkamost v Jelšanah. Mehurji v Barbani pri Pulju. Garje v Jelšanah. Svinjska kuga v Voloskem in v Trstu. Rožapila (pšeno) v Klancu, v Labinju v Poreču, v Dutovljah in Zgoniku na Krasu, v Kastvu in Lovrani. Na bližnjem Kranjskem je rožapila v Podkraju v postonjskem kraju.

V pospeševanje prodaje kmetijskih pridelkov. Splošna zveza kmetijskih združenj na Dunaju namerava ustanoviti društvo za razpeščevanje kmetijskih pridelkov. Zveza se je obrnila tudi na goriški deželni odbor, je-li pripravljen podpirati ta nameravani korak za zboljšanje prodaje kmetijskih pridelkov. Naš deželni odbor je z veseljem pozdravil to namero in je sam pristopil kot član te zveze.

Žitna polja na Ogrskem. Več tednov v mesecu maju je bilo na Ogrskem precej suho vreme, ki je bilo za setve neugodno. Koncem maja pa je prišel težkopričakovani dež in po večini se je obrnilo sedaj na bolje. Ozimna žita so nekoliko bolj šibka kot spomladanska. Stanje pšenice je srednje dobro, boljši je ječmen in oves. Koruza se razvija do

Iščem učenca

iz poštene družine za pekovsko obrt. Obenem se lahko priuči nekoliko sladničarske obrti. Naslov pové upravništvo tega lista.

Velika zaloga vina v Sovodnjah št. 46.

Podpisani raznanjam slavnemu občinstvu, da imam veliko zalogo izvrstnega belega in črnega vina po zmerni ceni. Oddajam ga od 56 l naprej in ga pošiljam tudi po železnici. Vzorci na zahtevo zastoj. Za obilna naročila se priporočam **Jožef Pelicon**, trgovec z vinom.

sedaj prav dobro. Krompir je bolj srednji. Omenimo naj še pri tej priliki ugodno stanje sadnega drevja in trte, ki je po večini trpela manj kot se je prvotno mislilo.

Priporočam se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Jelenu«.

Istotam se sprejemajo abonenti po dogovoru po zelo ugodnih cenah.

Dr. Jušt Bačar

zdravnik

v Gorici, ulica Treh Kraljev 9

ordinira

od 10. do 11. in od 2. do 3. ure.

Zahvala.

Za izkazano zadnjo čast povodom prerane smrti našega preljubega brata preč. gosp.

Andreja Štrekelj,

vikarja na Pečinah,

se iskreno zahvaljujemo prečastiti duhovščini, sorodnikom, njegovim prijateljem in znancem, duhovnjakom iz Pečin, Ponikev in Podmelca, kakor tudi vsem drugim, ki so s tako ogromno vdeležbo pokazali, kako drag jim je bil pokojnik. Še posebej se zahvaljujemo preč. gosp. župniku H. Peternelu, ki je vodil sprevod, preč. gosp. vikarju K. Tomsicu, ki je stal pokojniku v boleznih in smrti ob strani, Izobraževalnemu društvu iz Podmelca za gniljivo petje, šolskim vodstvom na Pečinah in Ponikvah za spremstvo s šolsko mladino ter zastopnikom občin Ponikve, Gorjansko in Volče.

Žalujoči ostali.

Gradbena, kulturnotehnična in zemljemerska pisarna
Ing. J. Skoberne & Ing. D. Gustinčič
TRST, VIA ZONTA 9. Telefon 16-31.

Konstruktivna, podjetniška in izvedeniška pisarna za vsa v gradbeno, kulturnotehnično in zemljemersko stroko spadajoča dela, kakor n. pr.: izvršitev del in načrtov za ceste, mostove, železnice, vodovode, uravnave voda, osuševanja in namakanja poljedelskih zemljišč, izdelovanje geometrijskih načrtov za zemljeknjižne odpise in prepise delitve skupnih zemljišč, ponovitve meja itd. — Tehnična izvedeniška mnenja in nasveti. — Cenitve zemljišč in drugih tehničnih predmetov. — Vedno točna izvršitev!

ZAHVALA.

O priliki smrti in pogreba naše blage soproge in mame, gospe

TEREZIJE GOLJA,

nadučiljeve soproge v Zaloščah,

se čutijo podpisani dolžne se najiskreneje zahvaliti preč. duhovščini iz Prvačine, Dornberga, Gradišča in Podturna, dalje domačemu učitelstvu, katero se je udeležilo pogreba s šolsko mladino, ostalemu veleč. učitelstvu zlasti pa g. Ig. Krizmanu, ki nam je ves čas bolezni, smrti in pogreba stal ob strani. Dalje g. županu, predsedniku krajnega šol. sveta, podžupanom in starešinom, gg. finančnim stražnikom, orožnikom, pevcem, ki so peli nagrobno, darovateljem krasnih vencev in vsem, ki so se udeležili pogreba iz domače in bližnjih občin. Hvala srčna tudi onim, ki so nam pismeno izrazili svoje sožalje, ker je tolažilno uplivalo na nas.

ZALOŠČE, dne 4. junija 1913.

Žalujoči ostali.

ZAHVALA.

Povodom prebriske izgube našega ljubljene sina in brata

Antona Krušiča

nam je došlo toliko izrazov iskrenega sočutja, da se čutimo dolžne izreči tem potom svojo srčno zahvalo.

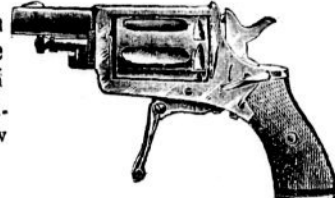
Posebno zahvalo izrekamo preč. duhovščini posebno pa preč. očetu Rafaelu za tolažilne posete, sl. vodstvu trgovske šole v Gorici, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za obilo spremstvo na zadnji poti in vsem onim, ki so nam bodisi pismeno ali ustmeno izrazili svoje sožalje.

V GORICI, 5 junija 1913.

Zalujoči ostali.

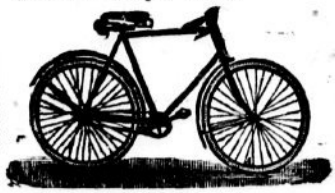
Kupujte samo dvokolesa „AL TENA“, francoske vrste, ki so najtrpežnejši in najboljši bodisi za navadno rabo ali za dirke v

Šivalni stroji Original „Victoria“ so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamo-reznic e in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri trdkih

Kerševani & Cuk,

GORICA — Stolni trg št. 9.

„Ljubljanska kreditna banka“ podružnica v Gorici

Centrala Ljubljana, podružnice: Celje, Celovec, Sarajevo, Split, Trst

Glavna glavica K 8.000.000.
Rezervni zaklad K 1.000.000.

Vloge na knjižice po 4 $\frac{3}{4}$ %, v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst, deviz - valut.

Borzna naročila.

Promese za vsa žrebanja.

— Eskont menic —

— Stavbeni krediti. —

Predujmi na vrednostne papirje.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje.

Safes.

Nakazila v inozemstvo.

Kreditna pisma.

(odgov. L. LUKETIC.)

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska »Narodna Tiskarna«